

відбувається упродовж всього її життя, а саме у вищій школі закладаються основні особисті якості фахівця, у професійній діяльності відбувається «подальша шліфовка як особистості».

До числа найважливіших якостей особистості сучасного фахівця можна віднести ініціативу та відповідальність, спрямованість до новаторських рішень, потреба у постійному оновленні своїх знань. У процесі навчання студент стикається з низкою проблем, психолого-педагогічний аспект яких пов'язаний з пристосуванням до нової дидактичної ситуації, що принципово відрізняється від шкільної формами та методами організації навчального процесу. Ця новизна та пов'язані з нею труднощі створюють свого роду дидактичний бар'єр, який повинен бути подоланий. З цього випливає, що у розвитку особистості майбутнього фахівця важливе значення має формування позитивних мотивів і дійсних цілей, оскільки мотиви та цілі є важливими детермінантами діяльності. Структура мотивів студента, сформована під час навчання, стає стержнем особистості майбутнього фахівця. Отже, розвиток позитивних навчальних мотивів - невід'ємна складова частина виховання особистості студента.

Н.В. Якименко

РОЗВИТОК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ОСОБИСТОСТІ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

Зміни, що відбулися у світі та в українському суспільстві наприкінці ХХ - початку ХХІ ст., торкнулися всіх сфер життєдіяльності: соціальної, економічної, культурної та ін. Це зумовило трансформацію вимог до особистісних якостей, знань і вмінь громадян у контексті їх адаптації до нових умов і ефективного функціонування в цих умовах. Оскільки місією освіти можна вважати гармонізацію діяльності людини і суспільства, найважливішим завданням сьогодні є забезпечення відповідності цільових орієнтирів, змісту, якості освіти новим суспільним потребам.

До найважливіших особливостей сучасного етапу соціально-економічного розвитку українського суспільства належить зростання конкуренції практично у всіх сферах життєдіяльності. У зв'язку з цим від молоді очікується здатність до творчої самореалізації, насамперед до самореалізації в умовах конкуренції, коли, з одного боку, розвивається ринок праці, а з іншого - для молоді у повсякденному житті не завжди створюються умови для реалізації потреби в самореалізації. Тому головною вимогою до системи освіти, критерієм оцінки її якості є становлення конкурентоспроможної особистості.

Розвиток конкурентоспроможної особистості є цільовим орієнтиром сучасної освіти. Як інтегративна характеристика особистості, конкурентоспроможність представлена структурним компонентом

(компетентністю особистості), системоутворюючим компонентом (сукупність взаємопов'язаних знань, умінь, способів виконання діяльності, досвіду; володіння певними компетенціями); акмеологічною спрямованістю особистості (сукупність ціннісних орієнтацій, цілей, мотивів, що орієнтують людину на прогресивний розвиток, максимальну творчу самореалізацію, досягнення успіху в будь-якій діяльності) та конкурентовизначальними особистісними якостями (сукупність характерологічних якостей і здібностей особистості, затребуваних суспільством, які забезпечують успішність діяльності).

Будучи динамічною якістю особистості, конкурентоспроможність включає:

- базову соціальну конкурентоспроможність, основи якої закладаються в системі загальної освіти;
- соціально-професійну конкурентоспроможність, розвиток якої здійснюється в системі професійної освіти як процес вдосконалення соціальної конкурентоспроможності та становлення на цій базі основ професійної конкурентоспроможності;
- професійно-соціальну конкурентоспроможність, яка розвивається в процесі самореалізації особистості як громадянина та спеціаліста.

Н.В. Янченко

КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Не підлягає сумніву, що у багатьох випадках переваги комп'ютера не заперечні. Він не тільки позбавить студентів рутинних робіт, але і дозволить їм зайнятися трудомісткими практичними завданнями з використанням методів лінійного програмування і складних аналітичних досліджень. Використання текстових редакторів позбавляє студентів від нудного написання і дає можливість викладачам вимагати від студентів багатократної переробки заданої теми, поки вона не стане задовільною. Подібна шліфовка стилю була б неможливою без комп'ютера. Час, який раніше витрачався на рутинні операції, що раз по раз повторюються, тепер може бути присвячений важливим питанням, що вимагають напруги думки і творчого підходу.

Комп'ютери відкривають нові перспективи в галузі освіти. Зі збільшенням об'єму знань і ускладненням методів аналізу стає все важчим будувати навчання, дотримуючись в основному принципу пасивного слухання лекцій і читання навчальних текстів. Критичне мислення, уміння зрозуміти і вирішувати складні проблеми, здатність вивести корисні висновки з купи початкових даних – все це набуває великої важливості і вимагає від студентів активної діяльності.